

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
ครั้งที่ ๓
วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรณแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	โฆษกคณะกรรมการ
๘. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๙. พลตำรวจเอก พิชรვაท วงษ์สุวรรณ	
๑๐. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์	
๑๑. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร	
๑๒. พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ	
๑๓. นายนิติไชย เกษมมงคล	
๑๔. พลเอก ไปฏก บุนนาค	
๑๕. พลตำรวจเอก พิเชิต ควระเดชะคุปต์	
๑๖. นายภัทร คำพิทักษ์	
๑๗. พลเอก วลีต โรจนภักดี	
๑๘. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	
๑๙. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรีย์รงค์	
๒๐. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ	
๒๑. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	

กรรมการวิสามัญผู้ลาการประชุม คือ

๑. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๒. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายประมุต สุตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๔. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
๕. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	
๖. รองศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย	
๗. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	
๘. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	
๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	
๑๐. พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์	
๑๑. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ ฤทธิณกุล	
๑๒. นายภาณุ อุทัยรัตน์	
๑๓. พลเอก สรรชัย อจลานนท์	
๑๔. พลเอก อภิสิทธิ์ วัฒนสวัสด์	

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายประสพ พงษ์ศิริภักย์
๒. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางขึ้นสมน นิเวทวงศ์	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
การบริหารราชการแผ่นดิน
๒. นางสาวสุจิตตรา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

๑. นายสุรพงษ์ อินทรถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓. นายนิรุท สุขพ้อคำ	พนักงานไตสวนชำนาญการพิเศษ
๔. นายอภิชาติ ปุณยธัญพงศ์	พนักงานไตสวนชำนาญการพิเศษ
๕. นายชัยยุทธ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล	พนักงานไตสวนชำนาญการ
๖. นางสาวอพาลินท์ ลิ้มธเนศกุล	พนักงานไตสวนชำนาญการ
๗. นายชาติ บุญเงิน	พนักงานไตสวนปฏิบัติการ
๘. นายไสว ไชยแสง	พนักงานไตสวนปฏิบัติการ
๙. นางสาวรุ่งรัตน์ ดำรงบุล	ผู้ช่วยพนักงานไตสวนปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวอลิสรา รักบ้านเกิด	เจ้าหน้าที่การต่างประเทศปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๒. นายวิฑูร สุวัฒนนานนท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
๓. ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาศิริยานุโยค	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
๔. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
๕. พันตำรวจโท ทศน์พงษ์ คงทัพ	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๖. ร้อยโท อธิธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๗. พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรถนรินทร์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๘. นางสาวสุนันท์นิ สันนธิ์	วิทยาการปฏิบัติการ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๙. นางสาวปฐมพร มาลีถาวร	ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงและ
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
๑๐. นายนพคุณ แสงคล้าย	ช่างภาพสถานีวิทยุกระจายเสียงและ
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
	กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญฯ ๓
	สำนักกรรมการ ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุม พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑.๑.๑ พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๑.๑.๒ นายวิthur สุรวฒนานันท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
๑.๑.๓ ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาศรียานุโยค	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
๑.๑.๔ นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
๑.๑.๕ พันตำรวจโท ทศน์พงษ์ คงทัพ	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๑.๑.๖ ร้อยโท อธิธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๑.๑.๗ พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนินท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๑.๑.๘ นางสาวสุนันท์นี้ สันนธิ	วิทยาการปฏิบัติการ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑.๑.๙ นางสาวปฐมพร มาลีถาวร	ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงและ
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
๑.๑.๑๐ นายนพคุณ แสงคล้าย	ช่างภาพสถานีวิทยุกระจายเสียงและ
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ รายงานความคืบหน้าการรับคำแปรญัตติ

ข้อมูล ณ วันอังคารที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ยังไม่มีสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๓ เอกสารประกอบการพิจารณา (ในแฟ้มการประชุม)

ข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณา (โดยในส่วนของ ๒ เป็นสรุปประเด็นอภิปราย
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- ร่างบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติมอบหมายกรรมาธิการวิสามัญนำร่างบันทึกการประชุม
ครั้งที่ ๑ กลับไปพิจารณา หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้แจ้งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
โดยการประชุมครั้งต่อไปจะมีมติรับรองและเผยแพร่บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาแนวทางการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติวางแนวทางการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เป็นต้นนี้

๓.๑.๑ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา

๓.๑.๒ มาตราใดที่เป็นไปตามหลักการและสาระสำคัญเดิมของพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือเป็นหลักการ
ว่าคณะกรรมการวิสามัญเห็นชอบด้วยกับมาตราดังกล่าว

๓.๑.๓ มาตราใดมีประเด็นที่กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.
หรือสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อสังเกตในการแก้ไขเพิ่มเติม ที่ประชุมจะรอการพิจารณาไว้ก่อน และ
มอบหมายกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมาธิการวิสามัญในฐานะ
ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ผู้แทน
สำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประชุมหารือจนกรอบแล้วนำผล
การหารือมาชี้แจงต่อที่ประชุมเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

๓.๑.๔ หากผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่สอดคล้อง
กับกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวิสามัญอาจเพิ่มวันประชุมในวันจันทร์
ช่วงบ่าย หรือวันเสาร์ ทั้งนี้ จะพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

๓.๑.๕ เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน จึงมีมติเชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในการประชุมต่อไปทุกครั้ง

๓.๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เรียงลำดับมาตราโดยเริ่มจากมาตรา ๕ ปรากฏผลเป็นดังนี้

มาตรา ๕

รอกการพิจารณา

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ยื่นที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติเรื่องการแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารตามมาตรา ๕ นี้เป็นบทบัญญัติทั่วไป แต่กรณีของการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นประเด็นในทางปฏิบัติที่ควรมากกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ เช่น กรณีกรรมการหรือพนักงานได้สวนแจ้งข้อกล่าวหา และกำหนดระยะเวลาให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง รวมทั้งกรณีที่ต้องมีการเชิญตัวเป็นหนังสือ หรือการปิดหมาย เป็นต้น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรณีการแจ้งข้อกล่าวหา จะบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙ กล่าวคือ ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย (ตามมาตรา ๔๙ วรรคเจ็ด) เห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้กรรมการหรือพนักงานไต่สวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง

ทั้งนี้ การแจ้งข้อกล่าวหาให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดและแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี และในกรณีที่เป็นกรกล่าวหาว่าร้ายยผิดปกติให้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ร้ายยผิดปกติสถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ในขณะที่แจ้งข้อกล่าวหาทั้งนี้เท่าที่ทำได้ด้วย

อย่างไรก็ดี ในการแจ้งข้อกล่าวหาให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณาไว้ก่อน โดยรอกการพิจารณาความสอดคล้องของมาตรา ๖๙ ต่อไป

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารหาหรือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

ข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (คณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้า)

การทำงานที่ซ้ำซ้อนขององค์กรอิสระ เนื่องจากปัจจุบันเกิดปัญหาการรับเรื่องราวร้องทุกข์หรือคำกล่าวหาที่ซ้ำซ้อนกันขององค์กรอิสระ ดังนั้น เพื่อความชัดเจนและลดภาระงานขององค์กรอิสระ ควรมีมาตรการในการคัดกรอง บำรุงการ และเชื่อมโยงระบบงานขององค์กรอิสระ โดยควรมีองค์กรหลักที่สามารถวินิจฉัยว่าองค์กรใดควรเป็นหลักในการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์หรือคำกล่าวหาที่เป็นเรื่องเดียวกันนั้น

ประเด็นอภิปราย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ ให้สอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้าในประเด็นดังกล่าวแล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗

รอกการพิจารณา

มาตรา ๗ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๘๘ ในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจัยต่อไป และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจัยชี้ขาดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแล้วให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจัย และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจัยด้วย แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๗๔/๑ ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลยถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้อายุความสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ไม่กระทบต่อการดำเนินการใด ในคดีที่ยื่นฟ้องไว้และได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒ บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ก็ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๓ ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว แต่ในกรณีคดีถึงที่สุดแล้ว ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง เมื่อสำนวนความปรากฏแก่ศาลหรือเมื่อผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้นหรือพนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ในการที่ศาลจะกำหนดโทษใหม่นี้ถ้าปรากฏว่า ผู้กระทำความผิดได้รับโทษมาบ้างแล้ว เมื่อได้คำนึงถึงโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง หากเห็นเป็นการสมควร ศาลจะกำหนดโทษน้อยกว่าโทษขั้นต่ำที่กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังกำหนดไว้ถ้าหากมีก็ได้ หรือถ้าเห็นว่าโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับมาแล้วเป็นการเพียงพอศาลจะปล่อยผู้กระทำความผิดไปก็ได้

(๒) ถ้าศาลพิพากษาให้ประหารชีวิตผู้กระทำความผิด และตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไม่ถึงประหารชีวิต ให้งดการประหารชีวิตผู้กระทำความผิดและให้ถือว่าโทษประหารชีวิตตามคำพิพากษาได้เปลี่ยนเป็นโทษสูงสุดที่จะพึงลงได้ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๙๕ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

(๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๙ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ดังต่อไปนี้

- (๑) โดยความตายของผู้กระทำความผิด
- (๒) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

(๔) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง

(๕) เมื่อมีกฎหมายออกใช้ภายหลังการกระทำความผิดยกเลิกความผิดเช่นนั้น

(๖) เมื่อคดีขาดอายุความ

(๗) เมื่อมีกฎหมายยกเว้นโทษ

เทียบเคียงกฎหมายเดิม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๘ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับสำหรับคดีอาญา และบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับสำหรับคดีกล่าวหาว่าร้ายรอยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ โดยอนุโลม

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๘ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ และต้องมีข้อความเป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องการร้ายรอยผิดปกติ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนพอที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

หากโจทก์นำตัวจำเลยมาศาลในวันฟ้อง ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาในการชั่งหรือปล่อยตัวจำเลยชั่วคราว หากไม่ได้นำตัวจำเลยมาศาลให้โจทก์ระบุที่อยู่จริงของจำเลยมาในฟ้อง

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติถ้อยคำตามมาตรา ๗ กรณีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล แต่จำเลยหลบหนีจะถือว่า “อายุความสะดุดหยุดลง” หรือไม่ และต้องพิจารณาหรือไม่ว่า จำเลยหลบหนีในช่วงใด และกฎหมายมีผลใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าวอย่างไร ทั้งนี้ มีบางคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนีตั้งแต่ทราบว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหา จึงควรบัญญัติให้ชัดเจน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๑/๒๕๕๗ ประเด็นอายุความสะดุดหยุดลง ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องวินิจฉัย คือ กรณีผู้คัดค้านกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กับจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ หรือไม่

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เห็นว่า ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้ จึงต้องนำบทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗ เช่นนี้ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔)

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า วันครบกำหนดที่ผู้คัดค้านต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คือ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อายุความจึงเริ่มนับถัดจากวันดังกล่าว ซึ่งเป็นวันกระทำความผิด ครบกำหนดอายุความห้าปีในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ส่วนกรณีจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ

เอกสารด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒ อายุความจึงเริ่มนับถัดจากวันดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระทำความผิด ครบกำหนดอายุความห้าปี ในวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗

แม้คดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะยื่นคำร้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ อันเป็นการฟ้องคดีภายในอายุความห้าปีนับแต่วันที่ถูกคดีกระทำความผิดที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แต่เป็นการฟ้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๘ วรรคสอง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ต้องนำตัวผู้คัดค้านมาส่งศาลในวันฟ้อง แต่ข้อกำหนดดังกล่าวกับการพิจารณาว่าคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) หรือไม่เป็นคนละกรณีกัน

การพิจารณาว่าคดีของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคแรก คือ ต้องฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อผู้คัดค้านมาศาลในวันพิจารณาเป็นเวลาเกินกว่าห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ วรรคสอง

ดังนั้น ประเด็นอายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา ๗ ต้องพิจารณาบัญญัติกฎหมายตามหลักกฎหมายทั่วไป กล่าวคือ “จะตรากฎหมายให้มีผลย้อนหลังเป็นการลงโทษทางอาญามีได้” โดยพิจารณาจากวันที่ได้กระทำความผิดเป็นหลัก

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเด็นอายุความและคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับบทเฉพาะกาลในมาตรา ๖๙ ที่บัญญัติรองรับการดำเนินการไว้แล้ว ดังนั้น ในส่วนของคดีความจึงไม่กระทบต่อการดำเนินการ และได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันแล้วระหว่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับเรื่องดังกล่าวไว้แล้วในมาตรา ๑๘๘

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ศาลฎีกาได้เคยวางหลักไว้แล้วว่ากฎหมาย “ไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษ” ทั้งนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มิได้มีบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับภารกิจเรื่องอายุความดังกล่าว ทั้งนี้ หากจะให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นต่อเรื่องของอายุความที่สะดุดหยุดลง ต่อเนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ต้องบัญญัติบทเฉพาะกาลรองรับ

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๗๙๐๕/๒๕๕๗ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๙ ซึ่งขณะนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ให้เพิ่มความตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งให้นามตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมยังไม่มีผลใช้บังคับ เมื่อมาตรา ๗๔/๑ ประกอบมาตรา ๙๘ เป็นบทบัญญัติที่มีให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความด้วย ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มิได้มีบทเฉพาะกาลให้นำมาตรา ๗๔/๑ ประกอบมาตรา ๙๘ มาใช้บังคับแก่คดีที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนี้ การตีความกฎหมายจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด จะขยายความไปถึงคดีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ โดยที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งอันจะเป็นผลร้ายแก่จำเลยหาได้ไม่ เพราะจะขัดต่อความรับผิดชอบของบุคคลในการรับโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง กรณีจึงนำมาตรา ๗๔/๑ ประกอบมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้ย้อนหลังเป็นผลร้ายแก่จำเลยมิได้

ดังนั้น ศาลฎีกาได้นำหลักการในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้” และมาตรา ๓ “ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดที่ต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณา” โดยคำนึงถึงหลักการประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมาตีความโดยวางหลักว่า การนับอายุความจะต้องใช้กฎหมายที่บัญญัติไว้ในขณะที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นเท่านั้น เว้นแต่กฎหมายที่บัญญัติใหม่นั้นจะเป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด

๒. จากหลักตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว หากคณะกรรมการการวิสามัญจะบัญญัติให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลย้อนหลังบังคับใช้กับคดีความผิดที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายใช้บังคับก็อาจขัดต่อ “หลักการไม่มีผลย้อนหลังของกฎหมายที่เป็นผลร้ายต่อผู้กระทำความผิด” หากเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณาไว้ก่อน โดยมีประเด็นที่รอกการพิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีอายุความสะดุดหยุดลง ต้องพิจารณาการกระทำความผิดด้วยว่า ได้กระทำไปในช่วงใด และมีกฎหมายรองรับเรื่องอายุความสะดุดหยุดลงหรือไม่ ทั้งนี้ ในเบื้องต้น ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับหลักกฎหมาย “ไม่มีผลย้อนหลังไปเป็นโทษ”

(๒) ศึกษาเพิ่มเติมกรณี อายุความสะดุดหยุดลงไม่มีผลย้อนหลัง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) รอกการพิจารณาความสอดคล้องของบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๘๘

มาตรา ๘

รอกการพิจารณา

มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประกาศและระเบียบตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะบัญญัติเพิ่มเติมในเรื่อง อำนาจของประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการออกประกาศหรือระเบียบกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งหากมิได้บัญญัติไว้ในรูปแบบเดียวกันอาจกระทบต่อประกาศและระเบียบที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนั้น จึงขอให้นำหารือกับผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณาอำนาจออกประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของประธานกรรมการ ป.ป.ช.

หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

ไม่มีการแก้ไข

การทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

ไม่มีการแก้ไข

การทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพ โดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

การนับระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๐๓ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น

มาตรา ๒๑๗ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ ที่จะดำเนินการสรรหา เว้นแต่กรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ (๔) ให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้องค์กรอิสระที่ต้องมีการสรรหา

ให้นำความในมาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ มาใช้บังคับแก่การสรรหาตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพ โดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

การนับระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๙ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เคยเป็นรัฐมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการพระธรรมนูญ ในศาลทหารสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีสูงสุด อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่มีอำนาจบริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ หรือเคยเป็นทนายความ หรือผู้อำนวยการพัฒนาเอกชน หรือผู้ประกอบวิชาชีพที่มีองค์กรวิชาชีพตามกฎหมายโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งสภาทนายความ หรือองค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรวิชาชีพนั้นให้การรับรองและเสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหา

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. มาตรา ๙ เป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๒ แต่มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องของการกำหนดความใน (๑) – (๗) โดยเฉพาะความใน (๑) ที่กำหนดให้รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครอง ชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี คำว่า “เคย” ดังกล่าว หากดำรงตำแหน่งน้อยกว่า ๕ ปี ไม่เข้าข่ายคุณสมบัติตาม (๑) เพราะต้องดำรงตำแหน่งถึง ๕ ปี

ข้อสังเกต คือ การบัญญัติดังกล่าวเทียบเคียงกับความใน (๔) ดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และยังมี

ผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ สำหรับกรณีเป็น “ศาสตราจารย์” แม้เคยได้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์มาแล้ว ๒ ปี ต่อมาเกษียณอายุราชการ แต่ยังคงมีตำแหน่งศาสตราจารย์ต่อเนื่องไป เพราะได้ส่งผลงานอย่างต่อเนื่อง จนดำรงตำแหน่งมาครบ ๕ ปี ดังกล่าว ก็จะใช้อายุคุณสมบัติตาม ความใน (๔) แล้ว ดังนั้น กรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติสมัครเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ที่ จะสามารถสมัครได้โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่ม “ศาสตราจารย์” เป็นสำคัญ จึงขอตั้งข้อสังเกตว่า แม้มาตรา ๙ จะเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แต่อาจมีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ความสอดคล้องกับอนุมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๒

๒. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๙ ได้บัญญัติคุณสมบัติไว้ว่า “เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า รองอัยการสูงสุด” ดังนั้น อัยการสูงสุดจึงสามารถได้รับการเสนอชื่อได้ แต่ความในมาตรา ๘ (๑) ของ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ต้องรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่า “อธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี” ซึ่งผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ไม่ถึง ๕ ปี” และไม่อาจตีความได้ว่า “อธิบดีอัยการ” เป็นหัวหน้าส่วนราชการ

ทั้งนี้ หากเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด แต่นับรวมการดำรงตำแหน่งกับ ที่เคยดำรงตำแหน่งอธิบดีอัยการมาแล้ว “ไม่ถึง ๕ ปี” ก็ไม่เข้าข่ายคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ซึ่งได้รับการ สรรหาได้

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความ คิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติตำแหน่ง “อธิบดีอัยการ” ต้องให้ชัดเจนว่า มีคุณสมบัติที่จะเป็น ผู้ซึ่งได้รับการสรรหา เนื่องจากหากเทียบตำแหน่งอัยการสูงสุดสามารถเทียบได้กับปลัดกระทรวง

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้รับ การสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ สรรหาให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๑๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐๓ และมาตรา ๒๑๗

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ตั้งข้อสังเกตสำหรับกรณีผู้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์และอัยการสูงสุดดังกล่าว

มาตรา ๑๐

รกรการพิจารณา

มาตรา ๑๐ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๙ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ หรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

มาตรา ๑๑

- (๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่ง

กรรมการด้วย

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๐๓ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ และ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กร
อิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม
(๔) มิได้ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ
สรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับ
การสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของ
คณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาหรือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคล
ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรม
เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหา
ดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น

มาตรา ๒๑๕ องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติ
หน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต
เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ความใน (๔) ที่บัญญัติคุณสมบัติว่าต้อง “มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็น
ที่ประจักษ์” นั้น ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรบัญญัติคุณสมบัติให้เข้มข้น
เพียงใด เพราะที่ผ่านมาในวิธีการและกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ขั้นตอน
พิจารณาของคณะกรรมการสรรหามักมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับ “ความกล้าหาญ” หรือ
“ความรับผิดชอบ” ทั้งนี้ หากจะนำมาประกอบการพิจารณาควรบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้ชัดเจน

๒. ความใน (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ซึ่งผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

กรรมการ ป.ป.ช. มีคุณสมบัติตาม (๕) ครบถ้วนแล้ว และระหว่างการปฏิบัติต้องมีสุขภาพตามความ (๕) ด้วย หากมีผู้ร้องเรียนว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดขาดคุณสมบัติตามความใน (๕) ผู้ใดหรือองค์ใดจะเป็นผู้ชี้ขาด

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ประเด็นการเพิ่มคุณสมบัติเรื่อง “ความกล้าหาญ” หากบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอาจเป็นประเด็นข้อสงสัยในบทพิสูจน์ แต่หากเป็นกรณีของการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕

อย่างไรก็ดี ในส่วนของวิธีการสรรหาที่ต้องพิจารณาเรื่อง “ความกล้าหาญ” จะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐๓ อันเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาที่จะต้องปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่

๒. คณะกรรมการสรรหาที่ทำหน้าที่สรรหากรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่อง แม้จะดำเนินการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. เสร็จสิ้นแล้ว และในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ (๕) กรณีมีสุขภาพที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัยให้กรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติ ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติขององค์กรอิสระอื่น โดยเฉพาะประเด็นมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญจัดทำเอกสารศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติดังกล่าวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น เพื่อเป็นแนวทางให้กับคณะกรรมการสรรหาในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป อนึ่ง ที่ประชุมมีมติมอบหมายพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เสนอแนวทางในการกำหนดวิธีการและกระบวนการพิจารณาคุณสมบัติต่อไป

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
- (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๙ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคน ให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อกรรมการสรรหาตาม (๔) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคสี่ มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

(๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มิปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ให้ป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๐๓ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น

มาตรา ๒๑๗ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ ที่จะดำเนินการสรรหา เว้นแต่กรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ (๔) ให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้องค์กรอิสระที่ต้องมีการสรรหา

ให้นำความในมาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ มาใช้บังคับแก่การสรรหาตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. มีจำนวนทั้งสิ้นกี่คน และคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามวาระหรือไม่ รวมทั้งเมื่อคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. เสร็จสิ้นแล้วยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหรือไม่

๒. กรณีลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ป.ป.ช. เกิดขึ้นหลังจากที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ยังคงเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ชุดเดิมหรือไม่ เนื่องจากคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ควรตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะกิจ อาทิ กรณีกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่มาแล้ว ๑ - ๒ ปี แต่กลับขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๕) เนื่องจากมีสุขภาพที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิบัติหน้าที่จนถึงวันที่กรรมการ ป.ป.ช. ที่พิจารณาให้กรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งด้วยหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. องค์ประกอบคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. มีจำนวน ๙ คน เป็นไปตามมาตรา ๑๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๗ ประกอบมาตรา ๒๐๓ โดยประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๓) ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๕) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง
- (๖) บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง
- (๗) บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้ง
- (๘) บุคคลซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้ง
- (๙) บุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้ง

๒. ตามความในมาตรา ๑๒ วรรคหก ได้กำหนดให้คณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามความในมาตรา ๑๒ (๔) คือ บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้ง บุคคลซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้ง และบุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้ง อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. จะอยู่ในตำแหน่งตามวาระ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติดำเนินการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อบุคคลแล้ว

คณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการ ป.ป.ช. ชุดใหม่ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ แต่หากกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่ว่ากรณีใด หน้าที่และอำนาจในการสรรหายังคงเป็นของคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ชุดนี้ โดยหากพิจารณาได้จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ ประกอบมาตรา ๒๑๗ และมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๑๙ วรรคหก ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่ต้องมีการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระใหม่ หรือมีการแต่งตั้งเพิ่มเติม คณะกรรมการสรรหาซึ่งมีองค์ประกอบของบุคคลซึ่งองค์กรอิสระดังกล่าว เป็นผู้แต่งตั้งควรมีการปรับเปลี่ยนสัดส่วนกรรมการสรรหาดังกล่าว

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ควรบัญญัติให้สามารถเปลี่ยนกรรมการสรรหาในสัดส่วนของบุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งได้เมื่อดำเนินการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. เสร็จสิ้นแล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสรรหาตามความในวรรคหกให้มีความชัดเจน

มาตรา ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

ภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ประกาศดังกล่าวให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและประวัติการทำงานตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดด้วย

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการการวิสามัญได้อภิปรายประเด็น กรณีวิธีการและกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาที่ต้องปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่ง “มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่” ว่า จะพิจารณาอย่างไร

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่นี้ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงเจ็ดคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ โดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ดำเนินการสรรหาใหม่

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยมิได้

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้อภิปรายประเด็น “ความเป็นที่สุด” ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

เทียบเคียงกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พ.ศ.

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติ พ.ศ.

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

ประเด็นอภิปราย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้าฯ มีข้อสังเกตที่เสนอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่อง ค่าตอบแทนที่ควรบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้เกิดความชัดเจน สำหรับกรณีเลขานุการวุฒิสภาในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. บัญญัติโดยใช้ถ้อยคำเต็มของคำว่า “ก.ร.” ซึ่งหมายถึง “คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา” ดังนั้น เพื่อให้เป็นการบัญญัติในรูปแบบที่สอดคล้องกัน จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๗ จากคำว่า “ก.ร.” เป็น “คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา”

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ส.ส.

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือนแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘ กรรมการ มีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการใหม่แทน

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ หรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

มาตรา ๑๑

(๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มิใช่ปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการธิการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม กรณีของลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ (๕) โดยกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับแต่งตั้งแล้ว แต่ต่อมามีสุขภาพที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (๓) คือ ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ผู้ใดหรือองค์กรเป็นผู้วินิจฉัย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การวินิจฉัยให้กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามวรรคสาม กล่าวคือ ในกรณีที่มิปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ “ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด”

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็วในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีที่มิเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กรรมการ ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการ เป็น

การชั่วคราว ให้ครบถ้วน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการจนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒

รอกการพิจารณา

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุอันไว้ ในรายงานการประชุม

การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๑๙ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ

มาตรา ๒๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติกรรมตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า

กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาโดยอนุโลม

(๒) กรณีอื่นนอกจาก (๑) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ ให้ริบทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้น ตกเป็นของแผ่นดิน

การพิจารณาของศาลฎีกาและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

**พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒**

มาตรา ๒๓ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการคนหนึ่งให้มิเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้
ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ประเด็นอภิปราย

**กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตั้งประเด็นซักถาม
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้**

ความในวรรคสาม กรณีกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม
หรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร “ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทางจริยธรรม” ผู้ใดหรือองค์กรใดจะเป็นผู้หยิบยกประเด็นดังกล่าว

ประเด็น “มาตรฐานทางจริยธรรม” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ ได้บัญญัติให้
ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้น ดังนั้น กรณีดังกล่าว
จึงต้องขึ้นอยู่กับการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมที่ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระจะจัดทำขึ้นด้วย
อีกทั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ (๑) กำหนดเฉพาะกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน
ทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (เท่านั้น) ที่จะเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ดังนั้น ตามร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การกำหนดว่า “ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทางจริยธรรม” แต่มิได้ระบุไว้ว่า “ร้ายแรง” หรือ “ไม่ร้ายแรง” จึงไม่มีบทบัญญัติที่จะเสนอ
เรื่องต่อไปอย่างไร และเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ

**กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้**

บทบัญญัติในวรรคสาม มิได้บัญญัติให้ถึงขั้น “พ้นจากตำแหน่ง” แต่เป็นการ
บัญญัติในเชิงมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อเป็นหลักในการตรวจสอบกันเองของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

**กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งประเด็น
ซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้**

๑. สืบเนื่องจากการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ ความในวรรคสองได้กำหนดให้ “การลงมติของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากจากองค์ประชุมซึ่งเท่ากับ ๓ ใน ๕ ซึ่งต่างจาก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๒๓ ที่ต้องใช้ “เสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่ว่าเป็นการลงมติในการ
วินิจฉัย” ดังนั้น การชี้มูลในเรื่องสำคัญ ควรใช้ “เสียงข้างมากพิเศษ” คือ “เสียงข้างมากของจำนวน
กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

๒. ตามความในวรรคสาม กรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ไม่เข้าประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ควรเป็นอำนาจดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่การบัญญัติให้ “แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ” มีความเหมาะสมหรือไม่

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอการพิจารณาประเด็นการลงมติให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก และประเด็นการไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

มาตรา ๒๓

รอการพิจารณา

มาตรา ๒๓ การลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๓ เป็นการลงมติเพื่อมีความเห็นกรณีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากพิเศษ คือ “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่” ทั้งนี้ การลงมติดังกล่าวให้นำมาใช้สำหรับกรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วย ซึ่งเป็นการลงมติที่ต่างจากมาตรา ๒๒

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอการพิจารณาประเด็นการลงมติ เนื่องจากมีความสอดคล้องกันของมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๔

รอกการพิจารณา

มาตรา ๒๔ ในการลงมติของกรรมการตามมาตรา ๒๓ หรือในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้กรรมการลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

มติที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยนั้นและประธานกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการได้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งคณะก่อนลงนามในคำวินิจฉัย ให้เลขาธิการบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยและให้เลขาธิการเป็นผู้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน เมื่อเลขาธิการลงนามในคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันใช้บังคับได้

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ความในมาตรา ๒๔ เป็นการลงมติเป็นหนังสือ ซึ่งควรรอกการพิจารณาความสอดคล้องของมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณาประเด็นการลงมติ เนื่องจากมีความสอดคล้องกันของมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรณีกรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ บทบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์อย่างไร และหากเข้าไปศึกษาจะทำให้ขาดคุณสมบัติหรือไม่ และ

กรณีที่กำลังเข้ารับการอบรมอยู่ หรืออบรมอยู่ก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ หรือควรบัญญัติบทเฉพาะกาลคุ้มครองกรณีดังกล่าว

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมสภาสาระสำคัญดังนี้

ปัจจุบันมีกรรมการ ป.ป.ช. เข้ารับการอบรมหลักสูตรอื่นซึ่งมิใช่หลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ หากไม่มีการบัญญัติบทเฉพาะกาลเรื่องรองรับ กรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวอาจต้องพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อมาตรา ๒๕

คณะกรรมการวิสามัญได้อภิปรายประเด็นดังกล่าวสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การบัญญัติมาตรการดังกล่าว คาดว่ามีเจตนามิให้กรรมการ ป.ป.ช. มีเครือข่ายหรือกลุ่มพรรคพวก ซึ่งอาจเกิดประเด็นการมีส่วนได้เสีย อคติ ฝ่าฝืนความสุจริต และขัดต่อความเป็นอิสระ ทั้งนี้ บทบัญญัติดังกล่าวถูกนำไปบัญญัติสำหรับองค์กรอิสระอื่นในรูปแบบเดียวกันเพื่อให้กรรมการ ป.ป.ช. สามารถปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา หากนำเวลาที่ต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ไปเข้ารับการศึกษหรืออบรม “หลักสูตร” ต่าง ๆ จึงไม่เหมาะสม

๒. การบัญญัติบทเฉพาะกาลสำหรับองค์กรอิสระอื่นอาจมีการบัญญัติที่แตกต่างกัน เนื่องจากองค์กรอิสระบางองค์กรต้องสรรหาใหม่ทั้งหมด ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงอาจไม่กระทบต่อองค์กรอิสระบางองค์กร จึงมิได้มีบทเฉพาะกาลรองรับไว้

๓. กรณีการศึกษาหรืออบรมควรเป็นข้อควรปฏิบัติ ซึ่งมีใช้ประเด็นเรื่องคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม จึงไม่มีบทลงโทษ แต่อาจเป็นประเด็นจูงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความในมาตรา ๒๕ เป็นการวางหลักการใหญ่ ๆ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวคือ

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา
๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ
๔. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยหลักจริยธรรม

จากปัญหาที่ผ่านมาของการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ช. คือ ปัญหาการสร้างเครือข่ายพรรคพวก

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาความจำเป็นในการบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับประเด็นกรรมการ ป.ป.ช. ที่อยู่ระหว่างการศึกษหรืออบรมหลักสูตรอื่นซึ่งมิใช่หลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้น

โดยเฉพาะสำหรับกรรมการ โดยเทียบเคียงกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.

มาตรา ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๓๗ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการสอบสวนทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่าสามคน และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการของสำนักงาน

(๕) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี

(๖) การกำหนดรูปแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้างหรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๘) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการ
สำนักงาน

(๑๑) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา
และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน
ทั้งนี้ ในการเผยแพร่ข้อมูล ให้จัดทำสำหรับคนพิการที่จะสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๒) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและ
ทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่าย
อื่นและค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามคำร้องขอของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การไต่สวน

การดำเนินการตาม (๑) และ (๗) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ
ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการ
ดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและ
ระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร และต้องกำหนด
ให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับ ดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามและ
เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการ
ลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของ
สำนักงาน ป.ป.ช. และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ
สำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภท
ตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ
ความรู้ ความเชี่ยวชาญและอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลคำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. ด้วย

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. บทบัญญัติที่ว่า “เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น” หมายถึงกฎหมายใด

๒. ประเด็นคำว่า “ค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ” นั้น ควรบัญญัติให้เป็นอัตราสัดส่วนร้อยละของเงินประจำตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อความเป็นอิสระ และความชัดเจน โดยบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งไม่ควรให้กระทรวงการคลังมาเป็นผู้กำหนดอีก อีกทั้งที่ผ่านมากรรมการ ป.ป.ช. ไม่เคยได้รับเบี้ยประชุม

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความในวรรคหนึ่งจะต้องมีการตรากฎหมายขึ้นมาเป็นการเฉพาะสำหรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ทั้งนี้ ในส่วนของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดในมาตรา ๑๓๗

ทั้งนี้ ในส่วนผลประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ป.ป.ช. เช่น ค่าประกันสุขภาพ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางราชการ เป็นต้น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประธานกรรมการและกรรมการ จะมีกฎหมายบัญญัติสำหรับเป็นเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่นเหมือนกับองค์กรอิสระอื่น

ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๑๓๗ บัญญัติไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ได้ตอบประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องการให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นมิติใหม่ขององค์กรอิสระ มีการบริหารจัดการภายในสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะเป็นองค์กรอิสระ ดังนั้น บทบัญญัติต่าง ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ควรนำไปเป็นฐานความคิดให้สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ จึงสมควรออกระเบียบหรือประกาศให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ และยึดโยงกับหน้าที่และอำนาจเป็นหลัก รวมทั้งไม่ควรยึดโยงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๒๖ เป็นเรื่องของกรรมการ ส่วนประเด็นของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น จะถูกนำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๗ (๒) อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน โดยเฉพาะกรณีของการแต่งตั้งพนักงานใต้สวนที่สมควรแยกออกมาเป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ต้องใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บางส่วน

อนึ่ง ประเด็นเงินงบประมาณจะสามารถจัดสรรได้หรือไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนด ซึ่งไม่สามารถกำหนดได้โดยระเบียบนั้น ควรรอการพิจารณาเมื่อถึงมาตรา ๑๓๗ ต่อไป

๒. ประเด็นค่ารับรองเหมาะสม ค่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมิได้เข้มงวดหรือมีความคาดหวังเรื่องประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพียงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกองค์กร ทั้งนี้ บางองค์กรแจ้งความประสงค์ไม่ขอรับค่ารับรองเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นควรให้กระทรวงการคลังเป็นกำหนด เนื่องจากอาจต้องมีการกำหนดแบบแผน และป้องกันเรื่องกรณีเข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน หรือปัญหาองค์กรอิสระขึ้นเงินเดือนตนเอง

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาความในมาตรา ๒๖ สามารถแบ่งเงินได้ออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. เงินเดือน
๒. เงินประจำตำแหน่ง
๓. ประโยชน์ตอบแทนอื่น
 - ๓.๑ เบี้ยประชุมตามมาตรา ๒๒ วรรคห้า
 - ๓.๒ ค่ารับรองเหมาะสม มาตรา ๒๖ วรรคสอง
 - ๓.๓ บำเหน็จตอบแทน มาตรา ๒๗

ส่วนมาตรา ๑๓๗ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดูแลบุคลากรสำนักงาน ป.ป.ช. โดยความในวรรคหก ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ในส่วนของมาตราที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กับกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับกฎหมายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นขององค์กรอิสระควรบัญญัติเพิ่มเติมประเด็นค่ารับรองเหมาจ่ายไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๒๖ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้นเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตายให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๘

รอกการพิจารณา

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานะความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช้เป็นการความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ หรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภา ตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง

(๒) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) และเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายรายผิดปกติเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๔) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง ร้ายรายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔/๑) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕

(๔/๒) ใต้สวนและวินิจฉัยการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ การประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการ ใต้สวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๕) กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

(๖) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของ ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๗) กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มี หน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑๐) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อ คณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวใน ราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงาน โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต ต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม

(๑๒) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือ คำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาต ให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของ ทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(๑๓) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยม เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

(๑๔) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือ ระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต

(๑๔/๑) ดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตที่ผู้ประสานงานกลางตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการหรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริตซึ่งมิใช่คำร้องขอความช่วยเหลือตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

(๑๕) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขานุการ

(๑๖) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๗) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป หรืออาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการต่อไปก็ได้

การได้สวนข้อเท็จจริง หรือการตรวจสอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๔/๑) (๔/๒) และ (๖) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานได้สวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานได้สวนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ พ.ศ.

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ
เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ นอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญกำหนด การบัญญัติหน้าที่และอำนาจอื่นไว้ในมาตรานี้เพิ่มเติมจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

อย่างไรก็ดี ความในมาตรา ๒๘ (๔) ใต้ส่วนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีตัวอย่างของการดำเนินการ เช่น กฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ กฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประเทศส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมีบทกำหนดโทษ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจไต่สวนด้วย

ทั้งนี้ ประเด็นอำนาจเสร็จเด็ดขาดกรณีการไต่สวนกรณีขัดหมายเรียกของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ควรเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอาจมอบหมายให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวน เช่น ตำรวจ เป็นต้น

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เหตุใดจึงบัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้น้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ควรมีบทบัญญัติเพื่อให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่น ทั้งนี้ อาจนำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ รวมทั้งบัญญัติให้ประธานกรรมการมาเป็นผู้รายงานต่อรัฐสภา เช่นเดียวกับประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และกับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ได้บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

๒. การบัญญัติมาตรา ๒๘ เป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ และแก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้องเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาขอบเขตที่เหมาะสมประกอบด้วย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความ
ความเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจ
ตามกฎหมายอื่นไว้ด้วย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถาม
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติมาตรา ๒๘ เป็นการบัญญัติแบบขยายความของรัฐธรรมนูญเฉพาะ
ในมาตรา ๒๓๔ (๔) ที่เพิ่มพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เท่านั้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอการพิจารณา ดังนี้

๑. มอบหมายพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ กรรมการวิสามัญ เสนอ
ประเด็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการบัญญัติหน้าที่และอำนาจ
ในการจัดทำรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และเผยแพร่ต่อประชาชน โดยเสนอต่อที่ประชุมว่า
สมควรบัญญัติไว้ในมาตราใด

๒. มอบหมายผู้แทนกรรมการในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กรรมการ
ในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา
ความชัดเจนของหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๘ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาบทนิยามศัพท์ประกอบด้วย

มาตรา ๒๙

รอการพิจารณา

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) ให้รวมถึง
การดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) เพื่อจูงใจให้กระทำการ
ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็น
กรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒)
และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการ
ในคราวเดียวกันด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๙ ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรม
ต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและ
ประพฤติมิชอบศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับ
พิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริต
และประพฤติมิชอบ โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความ
สะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๔ ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในกรณีที่พบว่าศาลอื่นรับฟ้องคดีในข้อหาความผิดอาญาบทอื่นจากการกระทำความผิดกรรมเดียวกับการกระทำความผิดตามที่มีการยื่นฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาแจ้งไปยังศาลอื่นที่รับฟ้องดังกล่าวเพื่อให้โอนคดีดังกล่าวมายังศาลต่อไป หรือศาลอื่นจะขอโอนคดีดังกล่าวมายังศาลเองก็ได้ และให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลอื่นก่อนมีคำพิพากษาไม่เสียไป เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความในวรรคสองเป็นการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท เช่น เป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ด้วย ควรมีบทบัญญัติรวมไปถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ด้วยหรือไม่ หากมีวัตถุประสงค์ที่จะรวมต้อนำไปบัญญัติไว้ในหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๘ ด้วย เพราะยังขาดอำนาจดังกล่าวอยู่

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถมีคำพิพากษาสำหรับความผิดอื่นไว้ด้วย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติความใน ๒๔ จะเป็นการบัญญัติแบบเชื่อมโยงไปยังกฎหมายอื่น ดังนั้น จึงต้องพิจารณาว่ากฎหมายดังกล่าวได้วางขอบเขตไว้เพียงใด และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ หากบัญญัติให้หมายความรวมถึงในรูปแบบบังคับ ต้องพิจารณาโดยละเอียดต่อไป

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทบัญญัติในมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกรณีของตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ แต่ความในวรรคสองควรถูกนำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ ทั้งนี้ ขอรับไปพิจารณาในภาพรวมของมาตรา ๒๘ เชื่อมโยงมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๐ ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙ และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาประเด็นเพิ่มเติมการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๔) หรือไม่ และประเด็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ รวมทั้งประเด็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทควรบัญญัติไว้ในมาตราหน้าที่และอำนาจแทนหรือไม่ ทั้งนี้ มอบหมายผู้แทนกรรมการในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กรรมการในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหารือร่วมกันในประเด็นดังกล่าว

มาตรา ๓๐

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๓) ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ขอนำบทบัญญัติในมาตรา ๒๘ (๔) มาบัญญัติเพิ่มเติมไว้ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาประเด็นเพิ่มเติมการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๔) ทั้งนี้ มอบหมายผู้แทนกรรมการในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กรรมการในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหารือร่วมกันในประเด็นดังกล่าว

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมตินัดประชุมครั้งต่อไป ในวันศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

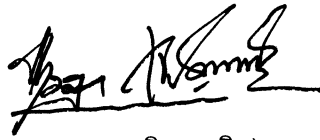
เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธาน
คณะกรรมการธิการวิสามัญ กล่าวขอบคุณกรรมการธิการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและ
กล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา

นางธัญญา ศรีสุพรรณ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒
ผู้จัดทำบันทึกการประชุม

คณะกรรมการธิการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓ โดยไม่มีการแก้ไข ในการประชุม
ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมดังกล่าว

พลเรือเอก

(กฤษฎา เจริญพานิช)

เลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ